

Питања која су дипломатско-конзуларна представништва (ДКП) Републике Србије поставила у вези примене Закона о републичким административним таксама

7.1. Да ли постоји решење у вези са указивањима држављана Републике Србије на висину провизије које наплаћују стране банке код уплате таксе на девизни рачун Републике Србије отворен за ту намену код Народне банке Србије, а преко инокоресподентне банке у иностранству?

7.2. Да ли на девизни рачун ДКП странке уплаћују само дужни износ таксе, а стварне трошкове на благајни ДКП, или целокупан износ уплаћују на девизни рачун?

7.3. Да ли су прихватљиви неки други начини уплате на девизни рачун ДКП (депоновање новца на посебан девизни рачун ДКП за конзуларне услуге, монеу ордер и др.)?

7.4. Да ли су војни обвезници у иностранству ослобођени свих такси у поступку регулисања војне обавезе?

7.5. Да ли постоји разлика у правном основу за неплаћање таксе предвиђеном чл. 18. и 19. Закона?

7.6. Да ли се и које таксе наплаћују за издавање спроводнице?

7.7. Да ли се наплаћују таксе за издавање спроводнице за сахрањивање страних држављана у Републици Србији или у трећој земљи (тзв. транзитне спроводнице)?

7.8. Да ли се и које таксе плаћају за упис у матичне књиге?

7.9. Како поступити у случајевима да трећа земља наплаћује држављанима Републике Србије таксу за визу у већем износу од оног који је прописан Законом?

7.10. Указивање да Тарифни број Одељка Б, који уређује састављање и оверу пуномоћја или друге изјаве, не садржи таксу за оверу потписа

7.11. Указивање да у Тарифни број 13. Одељак Б Тарифе није унета такса за састављање исправа

7.12. Да ли су Законом прописане таксе за утврђивање држављанства, проверу држављанског статуса и записник о утврђивању очинства?

7.13. Да ли се код подношења породичног (групног) захтева за пријем или отпуст из држављанства Републике Србије наплаћује такса за оверу потписа из Тарифног броја 6. за сваког подносиоца појединачно, или једна такса?

7.14. Указивање да у Тарифном броју 15. Одељак Б Тарифе није направљена разлика у превођењу са страног и на страни језик

7.15. Да ли постоји законска обавеза да се о ослобођењу од плаћања таксе стави одговарајућа клаузула на документ?

7.16. Да ли страни држављанин може дати изјаву о признавању очинства код дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије у иностранству и по ком тарифном броју се републичка административна такса плаћа у том случају?

7.17. По којим критеријумима ДКП врши на доверу службеног потписа и печата на исправи?

7.18. По којим критеријумима се прихвата депоновање потписа и печата јавног бележника – нотара?

7.19. Да ли је за примену Тарифног броја 9. став 2. тачка 1) Одељка Б Тарифе републичких административних такси неопходно доношење решења шефа ДКП?

7.20. Који је законски механизам предвиђен за достављање уговора о промету непокретности у земљу?

(Мишљење Министарства финансија, бр. 434-02-00017/2009-04 од 5.3.2009. год.)

7.1. Да ли постоји решење у вези са указивањима држављана Републике Србије на висину провизије које наплаћују стране банке код уплате таксе на девизни рачун Републике Србије отворен за ту намену код Народне банке Србије, а преко инокоресподентне банке у иностранству?

У вези указивања на високе трошкове банкарске провизије код плаћања републичких административних такси у иностранству и на друге проблеме у вези трансфера новца који се уплаћује по основу републичких административних такси, Министарство финансија – Сектор за фискални систем је доставио одговор пис-мом број: 434-02-00014/2009-04 од 12. фебруара 2009. године.

7.2. Да ли на девизни рачун ДКП странке уплаћују само дужни износ таксе, а стварне трошкове на благајни ДКП, или целокупан износ уплаћују на девизни рачун?

Према одредби члана 11. ст. 3. и 4. Закона о републичким административним таксама („Сл. гласник РС“, бр. 43/03 ... и 5/09, у даљем тексту: Закон), за посебне услуге које ДКП пружи обвезнику у вези са поднетим захтевом (коришћење телефона, фотокопирање и сл.) обвезник је дужан да, поред конзуларне таксе, накнади проузроковане трошкове. Министар спољних послова ближе уређује шта се сматра посебним услугама и износе трошкова, као и начин евидентирања прихода по основу конзуларних такси.

Према одредби члана 16. ст. 1. и 3. Закона, такса у Републици Србији се уплаћује на прописани уплатни рачун јавних прихода. Приход од такси прописаних Законом припада буџету Републике Србије.

Средства од такси прописаних Законом, уплаћених на девизни рачун ДКП, ДКП преноси на рачун министарства надлежног за спољне послове, које то министарство преноси са свог рачуна на прописани уплатни рачун јавних прихода. Пренос средстава врши се у року од десет дана по истеку месеца у коме је такса наплаћена (члан 16. ст. 4, 5. и 6. Закона).

Законом је уређена обавеза обвезника да, поред конзуларне таксе, накнади проузроковане трошкове за посебне услуге које ДКП пружи обвезнику у вези са поднетим захтевом (коришћење телефона, фотокопирање и сл.), при чему се ти трошкови уређују актом министра спољних послова.

7.3. Да ли су прихватљиви неки други начини уплате на девизни рачун ДКП (депоновање новца на посебан девизни рачун ДКП за конзуларне услуге, *money order* и др.)?

Одредбом члана 10. став 1. Закона уређено је да се такса плаћа у новцу.

Конзуларна такса плаћа се у прописаном износу за врсту девиза у којој се уплата врши, осим када се таксени обвезници са седиштем, односно пребивалиштем, односно боравиштем у Републици Србији, из Републике Србије обраћају ДКП – у ком случају се конзуларна такса у прописаном износу уплаћује у динарима, прерачуната по званичном средњем курсу динара у односу на евро, који важи на дан уплате таксе (члан 10. став 3. Закона).

Према одредби члана 4. став 1. Закона, обвезник који код ДКП поднесе захтев надлежном органу у Републици Србији за покретање поступка за издавање списка, односно за извршење радње, за које је у Одељку А Тарифе републичких административних такси, која је саставни део Закона (у даљем тексту: Тарифа), прописана такса, таксу за списе и радње органа у Републици Србији, у прописаном износу прерачунатом у девизе, уплаћује у девизама, односно ефективном страном новцу који се купује и продаје на девизном тржишту у складу са прописом Народне банке Србије (у даљем тексту: девизе), на девизни рачун ДКП у земљи у којој је захтев поднет. Изузетно, наведена такса се може уплатити у готовом новцу само у случају када се захтев подноси на дан у коме банке не раде, односно у време у које ниједна банка у том месту не ради, у ком случају је ДКП дужан да уплати оцу таксе изда потврду о уплати и да заprimљени новац уплати на свој девизни рачун у року од 48 сати од дана уплате (члан 4. став 7. Закона).

Према члану 4а Закона, обвезник који код ДКП поднесе захтев за покретање поступка за издавање списка, односно за извршење радње, за које се, по одредбама Закона, плаћа конзуларна такса, таксу за списе и радње уплаћује у прописаном износу, на девизни рачун ДКП у земљи у којој је захтев поднет, осим у случају из члана 16. став 2. Закона (када се таксени обвезници са седиштем, односно пребивалиштем, односно боравиштем у Републици Србији, из Републике Србије обраћају ДКП – у ком случају се конзуларна такса у прописаном износу уплаћује у динарима, прерачуната по званичном средњем курсу динара у односу на евро, који важи на дан уплате таксе).

У погледу плаћања таксе из члана 4а став 1. Закона у готовом новцу, сходно се примењују одредбе члана 4. ст. 7, 8. и 9. Закона (члан 4а став 2. Закона).

Дакле, Закон уређује да се конзуларна такса плаћа у девизама, на девизни рачун ДКП (осим у случају када се конзуларна такса уплаћује у динарима прерачуната у односу на евро сагласно члану 16. став 2. Закона), при чему се начин уплате конзуларне таксе на прописани рачун уређује прописима којима се уређује платни промет.

7.4. Да ли су војни обвезници у иностранству ослобођени свих такси у поступку регулисања војне обавезе?

Према одредби члана 19. став 1. тачка 8) Закона, не плаћа се такса за списе и радње, као и прилоге који се морају поднети уз захтев, у вези са регулисањем војне обавезе.

Према томе, за списе и радње у вези са регулисањем војне обавезе, као и за прилоге који се морају поднети уз захтев у вези са регулисањем војне обавезе, републичка административна такса се не плаћа, независно од тога да ли списе доноси, односно радње врши орган у Републици или ДКП Републике Србије у иностранству.

7.5. Да ли постоји разлика у правном основу за неплаћање таксе предвиђеном чл. 18. и 19. Закона?

Иако из формулација наведеног питања није јасно у чему се састоји недоумица у примени таксених ослобођења за која је правни основ Закон, Министарство финансија указује да је одредбом члана 18. Закона уређено ослобођење од плаћања таксе за органе, организације, установе... побројане у тој одредби (независно од врсте списка и радњи који се по њиховом захтеву доносе, односно врше), док је одредбом члана 19. Закона уређено за које се списе и радње такса не плаћа, независно од лица по чијем се захтеву ти списи и радње доносе, односно врше (што значи да то могу бити и органи из члана 18. Закона и друга лица).

Остваривање права на таксена ослобођења уређена чл. 18. и 19. Закона није условљено претходним доношењем решења, нити другог акта.

Дакле, када се спис издаје, односно радња врши на захтев органа из члана 18. Закона, републичка административна такса се не плаћа.

Такође, када се доноси спис, односно врши радња за сврху из члана 19. Закона, републичка административна такса се не плаћа.

7.6. Да ли се и које таксе наплаћују за издавање спроводнице?

Одредбом члана 19. став 1. тачка 9) Закона уређено да се не плаћа републичка административна такса за списе и радње у поступку за сахрањивање.

Дакле, за захтев за издавање спроводнице за сахрањивање и за издавање спроводнице за сахрањивање, републичка административна такса се не плаћа.

7.7. Да ли се наплаћују таксе за издавање спроводнице за сахрањивање страних држављана у Републици Србији или у трећој земљи (тзв. транзитне спроводнице)?

Одредбом члана 19. став 1. тачка 9) Закона уређено да се не плаћа републичка административна такса за списе и радње у поступку за сахрањивање.

Према томе, за захтев за издавање спроводнице и за издавање спроводнице за пренос посмртних остатака за сахрањивање, републичка административна такса се не плаћа, независно од места где ће се сахрањивање извршити (у Републици Србији или у

трећој земљи – тзв. транзитне спроводнице), као и да ли је лице на које се спроводница односи држављанин Републике Србије или не.

7.8. Да ли се и које таксе плаћају за упис у матичне књиге?

Одредбом члана 19. став 1. тачка 4) Закона прописано је да се не плаћа такса за пријаве за упис у матичне књиге.

Према томе, за пријаве за упис у матичне књиге рођених, венчаних и умрлих републичка административна такса се не плаћа, независно од тога да ли је реч о матичним књигама које, у складу са прописима, воде органи у Републици или ДКП Републике у иностранству.

Међутим, списи и радње које врши орган који води матичне књиге по захтеву странке, који немају карактер пријављивања чињеница о рођењу, браку и смрти и других чињеница прописаних законом којим се уређују матичне књиге, као и промена у вези са тим чињеницама, подлежу плаћању републичких административних такси, осим у случајевима за које је Законом прописано право на таксено ослобођење.

У том смислу се, на пример, такса не плаћа за списе и радње који се врше по службеној дужности у смислу одредбе члана 19. став 1. тачка 1) Закона – као што је обавештавање матичара који води матичну књигу у којој треба извршити накнадни упис од стране матичара који је извршио основни упис, сагласно одредби члана 15. Закона о матичним књигама – „Сл. гласник СРС“, бр. 15/90 и „Сл. гласник РС“, бр. 57/03 и 101/05. Међутим, такса се плаћа за изводе из матичних књига и за уверења која се издају на основу матичних књига, осим у случајевима за које је Законом прописано право на таксено ослобођење.

7.9. Како поступити у случајевима да трећа земља наплаћује држављанима Републике Србије таксу за визу у већем износу од оног који је прописан Законом?

Одредбом става 4. Напомене уз Тарифни број 8. Одељка Б Тарифе уређено је да се у случају нереципрочног поступања друге државе према држављанима Републике Србије, у погледу износа таксе за визу, такса за одговарајућу визу из тог тарифног броја која се издаје држављанима те државе, плаћа у износу који та држава наплаћује за одговарајућу визу држављанима Републике Србије, а најмање у износу таксе за одговарајућу визу прописаном тим тарифним бројем.

7.10. Указивање да Тарифни број Одељка Б, који уређује састављање и оверу пуномоћја или друге изјаве, не садржи таксу за оверу потписа

Састављање пуномоћја или друге изјаве странке и овера потписа су две различите врсте списа, односно радњи, у ком смислу је и конзуларна такса за оверу потписа прописана Тарифним бр. 6. и 7. Одељка Б Тарифе, а такса за састављање и оверу пуномоћја или друге исправе у одговарајућим тарифним бројевима у Одељку Б Тарифе (нпр. за састављање пуномоћја у Тарифном броју 12, за састављање записника о наследничкој изјави у Тарифном броју 14...).

Према томе, када се истовремено врши и састављање пуномоћја или друге изјаве, као и овера потписа, плаћају се прописане таксе и за састављање и за оверу потписа. Подразумева се да се плаћа и такса за захтев из Тарифног броја 1. Одељка Б. Тарифе, осим у случајевима за које је прописано да се такса за захтев не плаћа.

7.11. Указивање да у Тарифни број 13. Одељак Б Тарифе није унета такса за састављање исправа

У Одељку Б Тарифе уређене су, између осталог, таксе за састављање исправа, при чему се, зависно од врсте исправе која се саставља у сваком конкретном случају, наплаћује конзуларна такса прописана за састављање те исправе.

7.12. Да ли су Законом прописане таксе за утврђивање држављанства, проверу држављанског статуса и записник о утврђивању очинства?

Тарифним бројем 39. став 3. Одељак А Тарифе уређена је републичка административна такса за решење о утврђивању држављанства Републике Србије у износу од 480 динара.

Тарифним бројем 13. Одељак Б Тарифе уређена је конзуларна такса за састављање свих врста записника и других писмена, изузев у области наследноправних односа.

Према томе, ако се, у складу са прописима, код ДКП саставља записник (осим у области наследноправних односа), за састављање записника плаћа се такса по Тарифним бројем 13. Одељак Б Тарифе.

Да би Министарство финансија дало мишљење по питању таксе која се плаћа за проверу држављанског статуса, потребно је да се прецизира који акт се издаје странци по захтеву за ту проверу.

7.13. Да ли се код подношења породичног (групног) захтева за пријем или отпуст из држављанства Републике Србије наплаћује такса за оверу потписа из Тарифног броја 6. за сваког подносиоца појединачно, или једна такса?

Тарифним бројем 6. став 2. Одељак Б Тарифе прописана је конзуларна такса за оверу потписа на захтев за престанак држављанства Републике Србије, односно оверу потписа на захтев за пријем у држављанство Републике Србије.

Када се једним захтевом, за сврху пријема или отпуста из држављанства Републике Србије, тражи овера потписа више лица, иако је у формалноправном смислу реч о једном захтеву, по својој суштини тражи се више радњи у управним стварима (овера потписа сваког од лица наведених у захтеву), те се плаћа такса за један захтев и такса за оверу сваког потписа која се врши (што значи онолико пута колики је број лица чији се потпис на породичном – групном захтеву за пријем или отпуст из држављанства оверава).

7.14. Указивање да у Тарифном броју 15. Одељак Б Тарифе није направљена разлика у превођењу са страног и на страни језик

Тарифним бројем 15. Одељак Б Тарифе уређене су конзуларна такса за сачињавање и оверу превода у ДКП (до 100 речи, односно за сваку реч преко 100 речи) и конзуларна

такса за оверу превода који није сачињен у ДКП (до 100 речи, односно за сваку реч преко 100 речи).

Према томе, за сачињавање и оверу превода, односно за оверу превода који није сачињен у ДКП, плаћа се конзуларна такса уређена наведеним тарифним бројем у прописаном износу, независно од чињенице да ли је конкретан превод на страни језик или је превод са страног језика.

7.15. Да ли постоји законска обавеза да се о ослобођењу од плаћања таксе стави одговарајућа клаузула на документ?

Према одредби члана 22. Закона, у решењу, исправи, документу или писменом, који се издаје без плаћања таксе, мора се означити сврха издавања и основ ослобођења од плаћања таксе. Решење, исправа, документ или писмено које се издаје без плаћања таксе и на коме је означена сврха издавања и основ ослобођења од плаћања таксе, може се користити само у сврху за коју је издато.

Одредбом члана 31. став 1. тачка 7) Закона уређено је да ће се новчаном казном од 1.000 до 50.000 динара казнити за прекршај одговорно лице у надлежном органу из члана 2. Закона ако у решењу, исправи, документу или писменом, који се издају без плаћања таксе, не значи сврху издавања и основ ослобођења од плаћања таксе (члан 22. став 1).

Према томе, одговорно лице у органу за чији се рад плаћа републичка административна такса, што значи и у дипломатско конзуларном представништву Републике Србије у иностранству, дужно је да у решењу, исправи, документу или писменом, који се издају без плаћања таксе, значи сврху издавања и основ ослобођења од плаћања таксе.

7.16. Да ли страни држављанин може дати изјаву о признавању очинства код дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије у иностранству и по ком тарифном броју се републичка административна такса плаћа у том случају?

Законом о републичким административним таксама уређене су републичке административне таксе (члан 1. Закона), а не услови под којима страни држављани могу дати изјаву о признавању очинства код дипломатско-конзуларних представништава Републике Србије у иностранству.

Уколико постоји правна могућност давања изјаве о признавању очинства код дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије (о чему Министарство финансија није надлежно да да мишљење), Министарство указује да се плаћа такса сходно Тарифном броју 13. Одељак Б Тарифе (прописана за састављање свих врста записника и других писмена, изузев у области наследноправних односа).

Министарство финансија напомиње да се такса плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано (члан 11. Закона), при чему је Тарифним бројем 1. Одељак Б Тарифе уређена конзуларна такса за захтев (ако Законом није друкчије одређено).

7.17. По којим критеријумима ДКП врши на доверу службеног потписа и печата на исправи?

Законом о републичким административним таксама уређене су републичке административне таксе (члан 1. Закона), а не критеријуми по којима дипломатско-конзуларна представништва Републике Србије у иностранству врше на доверу службеног потписа и печата на исправи.

Такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано (члан 11. Закона).

Тарифним бројем 1. Одељак Б Тарифе уређена је конзуларна такса за захтев (ако Законом није друкчије одређено), а Тарифним бројем 6. став 4. Одељак Б Тарифе конзуларна такса за на доверу службеног потписа и печата на исправи.

Према томе, такса се плаћа за захтев и за на доверу службеног потписа и печата на исправи тј. по Тарифним бр. 1. и 6. став 4. Одељка Б Тарифе.

7.18. По којим критеријумима се прихвата депоновање потписа и печата јавног бележника – нотара?

Законом о републичким административним таксама уређене су републичке административне таксе (члан 1. Закона), а не критеријуми по којима се прихвата депоновање потписа и печата јавног бележника – нотара.

Такса се плаћа у прописаном износу за захтев и за списе и радње које се у вези са тим захтевом доносе, односно врше, ако Законом није друкчије прописано (члан 11. Закона).

Тарифним бројем 1. Одељак Б Тарифе уређена је конзуларна такса за захтев (ако Законом није друкчије одређено), а Тарифним бројем 16. Одељак Б Тарифе – конзуларна такса за депоновање потписа и печата јавног бележника (нотара) код ДКП.

Према томе, такса се плаћа за захтев и за депоновање потписа и печата јавног бележника (нотара) код ДКП тј. по Тарифним бр. 1. и 16. Одељка Б Тарифе.

7.19. Да ли је за примену Тарифног броја 9. став 2. тачка 1) Одељка Б Тарифе републичких административних такси неопходно доношење решења шефа ДКП?

Тарифним бројем 9. став 2. тачка 1) Одељка Б Тарифе уређена је такса која се плаћа за издавање путног листа за странце.

Када је Законом прописано право на таксено ослобођење за издавање путног листа за странце – остваривање права на то ослобођење није условљено доношењем решења о ослобођењу од стране шефа ДКП.

Министарство финансија напомиње да се Тарифни број 9. Одељак Б Тарифе примењује од дана почетка примене Закона о странцима („Сл. гласник РС“, бр. 97/08).

7.20. Који је законски механизам предвиђен за достављање уговора о промету непокретности у земљу?

Одредбом члана 37. став 4. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС“, бр. 26/01, 45/02–СУС, 80/02, 80/02–др. закон, 135/04, 61/07 и 5/09), која се примењује од 30. јануара 2009. године, уређено је да је дипломатско-конзуларно представништво Републике Србије дужно да, након овере потписа уговарача на уговору којим се, на територији Републике Србије, врши пренос права својине на непокретности и других апсолутних права из чл. 14, 23. и 24. тог закона, надлежном пореском органу достави примерак тог уговора, у року од десет дана од дана овере потписа уговарача.

Уговор о промету непокретности се, сагласно одредбама члана 35. став 2. (када се пренос врши без накнаде) и члана 36. став 4. (када се пренос врши уз накнаду) Закона о порезима на имовину, доставља пореском органу у општини на чијој територији се налази непокретност.